

Z P Ě V N Í K

C Í R K V E
Č E S K O S L O V E N S K É
H U S I T S K É

Praha 2026

ZPĚVNÍK CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

Uspořádali Zdeněk Trtík, Otakar Ungermann a Ladislav Šimšík

Vydání desáté (s Dodatkem páté)

Vydala Církev československá husitská,

Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6 v edici Blahoslav v roce 2026

Korektura Zdeněk Kovalčík, Tomáš Novák, Oldřich Nováček

Ilustrace Jana Wienerová

Sazba not Kvído Dostál

Sazba textů Josef Žemlička

Předtisková příprava Pavel Blažek

Tisk Josef Sedláček Sprint Servis

© Ústřední rada CČSH 1995, 2001, 2005, 2015, 2017, 2026

© Jana Wienerová 1995, 2001, 2005, 2015, 2017, 2026

ISBN 978-80-7000-218-6

PŘEDMLUVA K VYDÁNÍ ZPĚVNÍKU V LITURGICKÉM ROCE 2014–2015

Zpěvník je významnou liturgickou knihou obce pro její pravidelnou i příležitostnou bohoslužbu, ale je také příručkou pro osobní spirituální život věřících. Jeho obsahem jsou především duchovní písně, avšak jeho součástí je stručné vyjádření učení víry církve, text a průběh Liturgie, modlitby společné a soukromé.

Duchovní písně ve své nepřeborné bohatosti obsažené v kancionálech různých církví a shromážděné i v tomto Zpěvníku nás spojují s minulými generacemi věřících v pozoruhodně pestré rozmanitosti ekumenického spektra. Právě již Zpěvník z roku 1922 utvořený dr. Karlem Farským, biskupem-patriarchou, pro Církev československou (husitskou) a čítající celkem 135 písní (později 178) byl pojat jako výrazně ekumenický. V návaznosti na křesťanskou národní tradici zařadil Farský v té době vžitě písně z katolických kancionálů. Nechybí však ani zpěvy z tradice východní – pravoslavné. Zvláštní zřetel kladl Farský na zpěvy z doby české reformace a čerpal z utrakvistických a bratrských hudebních pramenů z 15.–17. století. Přejal některé písně původně ze zahraničního protestantského prostředí. Určitou část tvoří písně vlastních autorů, neboť kde je živá víra, tam také vznikají a zpívají se nové písně.

Bohatost, pestrost a rozmanitost křesťanského zpěvu je charakteristická pro Zpěvník připravený v období po druhé světové válce a uspořádaný dr. Z. Trtíkem, O. Ungermannem a dr. L. Šimšíkem, který vyšel v roce 1957. Vydání tohoto Zpěvníku (písň č. 1–287) bylo později rozšířeno o Dodatek (písň č. 288–340). Tento Dodatek byl shromážděný a vytvořený hudebníkem dr. J. Pospíšilem a básníkem Z. Svobodou a byl pojat též ekumenicky. Obsahuje písňe autorů katolických i evangelických ze starší i nové doby. Samostatně vyšel nejprve roku 1994 a v následujících vydáních Zpěvníků již tvoří jeho součást.

Písňe, ať již známých nebo neznámých autorů, jsou úžasným svědectvím víry, vyznáním a modlitbou. Mají poetickou a uměleckou formu, a přesto jsou autentickou řečí srdce křesťanů z různých dob.

Jak Farského Zpěvník z roku 1922, tak i pozdější upravená rozšířená verze připravená zejména teologem prof. Zdeňkem Trtíkem z roku 1957 vycházela opakově v řadě vydání. To svědčí o tom, že se v církvi stále zpívá a Bůh je nepřetržitě chválen. Vždyť Boží lid je vyzýván ke zpěvu a neustávající chvále Boha (Ž 34,2; Ž 84,5; Ž 96,2; Ž 149,1).

Toto vydání Zpěvníku vychází v roce 100. výročí od narození husitského teologa prof. Zdeňka Trtíka, který se na Zpěvníku zvláště po stránce teologické

a textové významně podílel. Součástí tohoto vydání je i Trtíkovo věroučné pojednání „Víra našich sborů“ vycházející ze Základů víry Církve československé husitské, přijatých na VI. sněmu v roce 1971 jako nauková norma. K naukovému dokumentu církve, kterým jsou Základy víry, byl přijat na 6. zasedání VIII. sněmu v roce 2014 Stručný komentář, který aktualizuje výklad a rozšiřuje pohled na některá biblická a věroučná témata.

K novému vydání „husitského zpěvníku“ dochází v roce 2014, jenž je spojen s 600. výročím přijímání pod obojí. Je nepřehlédnutelné, že tento Zpěvník obsahuje celou řadu písní odrážejících eucharistickou úctu, charakteristickou právě pro českou reformaci. Slavení večeře Páně v bratrském společenství kolem Kristova stolu a zvěstování Božího slova tvoří stěžejní body husitského programu a jsou rovněž základem naší pravidelné bohoslužby. Zpěvník vychází k 600. výročí upálení Mistra Jana Husa, které připadá na rok 2015. Právě Mistr Jan Hus inicioval a rozvíjel zpěv lidu v Betlémské kapli v Praze a je mu připisováno autorství některých duchovních písní, které jsou zařazeny též v tomto Zpěvníku.

Chtěl bych vyjádřit vděčný dík bratru PaedDr. Zdeňku Kovalčíkovi za provedenou revizi některých hymnologických údajů a za přípravu Zpěvníku k tomu-

to vydání. Poděkování náleží Náboženské obci CČSH v Praze 1–Starém Městě a Pražské diecézi CČSH, které umožnily vydání Zpěvníku svojí laskavou finanční podporou. Děkuji všem, kteří se na vydání Zpěvníku podíleli.

Stále zůstává v platnosti to, co napsal v předmluvě v roce 1957 dr. František Kovář: „Boží lid staré smlouvy zpíval při bohoslužebných shromážděních a stejně to od počátku činí pospolitost Božího lidu nové smlouvy. Zpěvník patří svým významem k nejdůležitějším knihám církve. Na jeho základě vyznáváme a zvěstuje v bohoslužebných shromážděních zpěvem svou víru jako církev a připojujeme se k obecenství sester a bratří i při soukromých pobožnostech. Takto vyznávaná víra stává se nám mocí Ducha svatého silou na cestě k životu věčnému.“

Užívání Zpěvníku v církvi je spojeno s apoštolskou výzvou: „Plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista“ (Ef 5,19-20).

V adventu L. P. 2014

Tomáš Butta
patriarcha

PŘEDMLUVA K VYDÁNÍ Z ROKU 2001

Nové (druhé) vydání Zpěvníku na počátku nového tisíciletí křesťanské éry je významným činem pro život celé naší církve. Vedle Písma svatého je to „základní vzdělávací kámen života víry každého, kdo v církvi následuje Pána Ježíše Krista“ (*Z předmluvy k prvnímu vydání 1995*).

Význam Zpěvníku roste tím víc, čím větší důraz je třeba položit na uvědomělou činnost jednotlivých členů církve pro budoucnost, aby jejich prostřednictvím „byli přivedeni do jedné, svaté a obecné církve Boží mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevíře a beznaději...“ (*Základy víry CČSH, ot. 42*).

Zpěvník je základní příručkou pro každého, kdo, sám poučen o víře našich sborů, chce pozvat své bližní k následování Pána Ježíše. Každý, kdo vezme Zpěvník do rukou, objevuje život církve a je zván, aby se připojil k chvále a oslavě Boží a prožíval radost Božího dítěte. Noty ožívují texty, takže slova se

lépe pamatují a Boží poselství hlouběji proniká do srdce.

Zpěvník slouží bohoslužbě církve. Umožňuje pochopit, jak je utvářena, a je pozváním k aktivní účasti na ní. Napomáhá k živé, osobní účasti na bohoslužbě celé církve i v domácím kruhu, prostě kdekoliv, a to i prostřednictvím médií. Je příručkou pro konání domácích pobožností.

Poslední oddíl Zpěvníku nabízí podněty k osobnímu i rodinnému modlitebnímu životu v nejrůznějších životních situacích.

Zpěvník nás také seznamuje se svědectvím křesťanů z různých dob i konfesí, s rozmanitostí svědectví jedné církve Kristovy, s formami zbožnosti světového křesťanstva.

To vše, spolu s každodenní četbou oddílů Písma svatého, tvoří základní předpoklady pro růst živého vztahu k Bohu, umožňuje plněji si uvědomit závazek vlastního osobního apoštolátu a tím přispívat k plnění poslání naší církve – naplňovat současný život našeho národa Duchem Kristovým.

Toto – již druhé vydání Zpěvníku s dodatkem – vychází cele z vydání prvního. Byly provedeny pouze korektury a byly doplněny – respektive revizovány – některé hymnologické údaje. Za tuto zdánlivě drobnou, nicméně náročnou a často vyčerpáva-

jící práci patří náš dík všem sestrám a bratrům, kteří se jí ujali – sestře Mgr. Niki Otiskové, faráře v Karviné a Orlové-Doubravě, bratru Mgr. Zdeňku Svobodovi, emeritnímu faráři ze Zlína, PaedDr. Zdeňku Kovalčíkovi, ThDr. Milanu Salajkovi a Mgr. Václavu Křesinovi, faráři v Kunčicích pod Ondřejníkem.

V říjnu 2000

*Josef Špak
patriarcha*

VÍRA NAŠICH SBORŮ

Vírou našich sborů rozumíme duchovní obsah, jímž naši věřící žijí, který vyznávají ve svých bohoslužebných shromážděních a jímž je určeno hlásání Božího slova z našich kazatelen. V této své víře byly naše sbory od počátku vzdělávány Liturgií a Zpěvníkem dr. K. Farského i stále se prohlubující bohoslovnou tvorbou církve. Náš Zpěvník vyjadřuje tuto víru a chce jí sloužit.

1.

PATRÍME K LIDU KRISTOVU

Lid Kristův je lid Boží v Ježíši Kristu ospravedlněný a povoláný ke svědectví a službě, aby Bůh byl ctěn a oslavován a aby jeho království se stávalo v tomto světě stále zřejmějším. Tato Kristova církev

žije ve všech křesťanských sborech po celém světě. Přes své rozdělení do rozmanitých církví zůstává Boží církev *jedna*, protože jejím Pánem je jeden a týž Ježíš Kristus. Je *svatá*; nikoliv proto, že by v ní nebylo hříchu, nýbrž proto, že patří a slouží *svatému* Bohu. Je společenstvím ospravedlněných hříšníků, kteří se od ostatních liší jen tím, že v setkání s Kristem svůj hřích poznali, přijali odpuštění a nyní proti hříchu statečně zápasí. Je *obecná*, protože je společenstvím viditelných lidí v místních obcích. Je vybudována na základě apoštolského a prorockého svědectví. Je povolána a poslána v moci Ducha svatého hlásat evangelium, pokorně zápasit o Boží čest a slávu, o pokoj, pravdu a spravedlnost Božího království ve světě a tak zachraňovat hříšníky k životu věčnému.

2.

VĚŘÍME VE VYVOLENÍ A POSLÁNÍ SVÉ CÍRKVE

Církev československá husitská je jedním z organizovaných útvarů obecné církve Kristovy. Je si vědoma toho, že církevní organizace je dílo lidské, ale že v ní žije Kristův lid v místních obcích a sborech.

Věříme, že naše církev vznikla z Boží vůle a milosti, aby skrze ni do jedné, svaté a obecné Boží církve byli přivedeni mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevěře a beznaději, a aby usilovala o Boží církev bez poskvrny a vrásky. S mládím Církve československé husitské souvisí nejedna nehotovost oproti starším a dlouho budovaným církvím. Smíme si však také uvědomovat milost, že nám byly dány dary, které nemají jiné církve a bez nichž by Kristova církev byla podstatně ochuzena. Jsou to důležité prvky, v nichž záleží zvláštní význam Církve československé husitské v rámci obecně křesťanského poslání, které má společné se všemi církvemi.

Především je to důraz na autoritu *Ducha Kristova*, jenž je Duchem svatým. Je to Boží slovo, které se osvědčuje v moci Ducha svatého v lidech. Je to Kristus oživující své služebníky. Kde není takto, tam není vůbec a nemůže býti autoritou. Důraz na Ducha Kristova je duchovním návratem k apoštolské církvi, v níž autorita byla určována dary svatého Ducha Kristova ve vyvolených služebnících. S autoritou Ducha Kristova souvisí požadavek *svobody svědomí* vůči autoritám, které Ducha Kristova postrádají a proto pravému životu víry, lásky a naděje překážejí. Je to svoboda věřících k plné osobní poslušnosti milosti a pravdy v Kristu podle osvědčených vzorů

a vůdců. Milostí, pravdou a láskou Ducha Kristova usiluje Církev československá husitská skrze své Kristu oddané věřící naplnit všechen život soukromý i společenský.

Důrazem na Ducha Kristova překonává Církev československá husitská starý bohoslovecký omyl, že všechny údaje v Písmu svatém jsou zjevením. Podle ní je Božím slovem v Písmu to, co je osvědčováno silou Kristova svatého Ducha. Je to Kristus sám, nikoliv dobové představy o světě a dějinách. Naše církev je prosta *předsudků proti vědeckému poznání*, jemuž některé představy Písma svatého odporují. Odstraňuje tím velikou překážku, která lidem se smyslem pro pravdu uzavírá cestu k církvi a ke Kristu.

Autorita Ducha Kristova vede ke zvýšené odpovědnosti a věrnosti v navazování na spasitelné dílo Ježíše Krista v jeho plnosti. Církev československá husitská *obnovuje rozbitou jednotu tří Kristových úřadů*. Její liturgie není pouhou bohoslužbou slova, ale také zpřítomněním Ježíšovy oběti a předběžným prožíváním stolování s Ježíšem Kristem v jeho konečném království. Kněžský řád naší církve ukládá nejen službu eucharistickou (zpřítomňování oběti Ježíše Krista při liturgii), ale také úkol svědčit slovem i životem o Božích skutcích spásy, pečovat pastýřsky o církev a prohlašovat slovem i životním

příkladem a úsilím Boží vládu nad světem. Tak plní Církev československá husitská kněžský (obětní), královský (pastýřský) i prorocký (učitelský) úřad Kristův.

Důraz na Ducha Kristova vede Církev československou husitskou do školy Kristovy *lásky k člověku*.

Žádný lidský problém osobní nebo společenský jí není cizí. Snaží se v Duchu Kristově duchovně zvládnout všechny otázky lidského života. Staví se na stranu trpících a utlačených a mravně podpírá každý zápas o lepší život.

3.

VĚŘÍME V ŽIVÉHO OSOBNÍHO BOHA

Víra je poznáním neviditelného Boha, důvěrou a poslušností vůči němu, jenž nás se sebou smířil a v obecenství s námi v Ježíši Kristu nás posvěcuje k věčnému životu a proměňuje láskou i náš život časný.

Boha nazýváme *živým*, protože je na nás nezávislý Pán a Stvořitel, který si neodolatelně povolával proroky a apoštoly a který svobodně a svrchovaně

vstupuje do života člověka a obrací ho jiným směrem. Nazýváme ho *osobním*, protože je moudrá, sebevědomá a sebe určující svatá vůle, slyší a vyslýchá modlitby svých dětí a slitovává se nad nimi.

Označujeme ho jmény *Otec*, *Syn* a *Duch svatý*. Tyto tři názvy vyjadřují trojjediný život jednoosobního Boha, který se zjevuje jako Slovo čili Syn a vstupuje do osobního obcenství s námi v našich srdcích jako Duch svatý.

Podstatu čili *přirozenost* tohoto Boha poznáváme z jeho svobodného zjevení podle svědectví Písma svatého. Je od věčnosti *Pán* a od stvoření světa ovládá svou mocí vše kromě svobody a odpovědnosti, kterou z lásky člověku daroval. Skrze Ježíše Krista vládne svou láskou i ve svobodné a odpovědné poslušnosti a důvěře věřících. Jeho neomezená vláda se uskuteční v budoucím vítězství Ježíše Krista v slávě. Jako *Pán* je Bůh *svatý* a je *láskou*. Boží svatost znamená, že Pánu Bohu nemůže být nikdo a nic rovno a že chce, aby jen on sám byl uctíván jakožto svatý Bůh. Setkává-li se Boží svatost s hříšným odporem, projevuje se jako hněv, na němž trvalá lidská vzpoura troskotá. Boží láska znamená, že *Pán Bůh*, ačkoliv je od člověka oddělen svou svatostí, chce se mu darovat k věčnému obcenství.

V poměru ke stvořenému světu rozeznáváme několik *vlastností* Boha, jenž sám v sobě jest Pán, svatost a láska. Boží *všemohoucnost* znamená, že Bůh, jsa od věčnosti Pán, má svrchovanou moc nad vším, co stvořil, a že je svoboden i vůči zákonům, které stvořenému světu dal. Boží *vševědoucnost* je prostorem a časem neomezené Boží vědění o všem minulém, přítomném a budoucím dění ve světě, nadto pak s láskou totožné Boží poznání těch, které si vyvolil k obecenství spásy. Vševědoucnost jakožto předvědění znamená, že ve spásném jednání před Kristem měl Bůh na mysli budoucí spásu v Kristu. Boží *věčnost* je svobodné panství svatého a milujícího Boha Hospodina nad vším stvořeným časem. Bůh nežije mimo náš čas, nýbrž vstupuje do našich dějin a do našeho pozemského života z lásky k nám a z nekonečného zájmu o nás. Není však našemu času podroben, nýbrž je jeho Pánem. Boží *věrnost* je lidsky neočekávatelná Boží stálost v původním plánu lásky s námi přesto, že jsme se stali Bohu nevěrnými a pohrdli jsme jeho láskou. Zjevením vrcholné Boží věrnosti k nám je Ježíš Kristus se svým vykupitelským dílem. Boží *spravedlnost* přesahuje naše lidské chápání spravedlnosti. Neznamená jen, že Bůh dobré odměňuje a zlé trestá, ale také, že je milosrdný a dává spásu hříšníkům. Jeho spravedlnost záleží

v tom, že našimi hříchy porušený věčný svůj řád spravedlnosti sám obnovuje obětí své trpící lásky v Synu svém Ježíši Kristu a tak nás zachraňuje před věčným odsouzením. Boží *moudrost* je tvůrčí stránkou Boží všemohoucnosti. Přesahuje všechen lidský rozum, ale přesto se projevuje člověku v prozřetelném řádu světa. Jejím vrcholem je spása světa v Ježíši Kristu ukřižovaném, což je z hlediska moudrosti lidské pošetilostí. Boží *sláva* je zrcadlení svaté Boží přirozenosti v díle stvoření. Je to čest a oslava, kterou stvoření nevědomky i vědomě prokazuje svému Stvořiteli. Vrcholu dosahuje Boží sláva tam, kde Bůh je stvořenými bytostmi dobrovolně ctěn, poslouchán a milován. Zvláštním místem Boží slávy je proto církev Božího lidu.

4.

VĚŘÍME V BOHA STVOŘITELE

Naše víra v Boha Stvořitele je poznáním, že neviditelný Bůh, který sám je věčný, stvořil z *ničeho* časný svět a dále v něm tvoří. Vývoj světa, jak nám jej popisuje věda, není pohoršením nebo popřením naší víry, nýbrž je podle ní prostředkem Božího stvo-

ření a tvoření světa. Naše víra v Boha Stvořitele však také znamená, že Bůh stvořil *nás* a každého člověka. Svým stvořením rozumíme, že svým početím, zrozením a životem jsme z vůle svého Pána, na němž jsme ve všem zcela závislí a jemuž jsme odpovědni.

Písmo svaté zvěstuje stvoření člověka vyprávěním o stvoření *Adama* a *Evy*. Čteme-li nebo slyšíme-li tuto zvěst, máme rozumět, že Adam a Eva jsme my, každý muž a každá žena. *Ráj*, o němž se tu vypráví, není nějaké místo na zemi v minulosti, nýbrž je to obrazné vyjádření harmonie, nevinnosti a blaženosti v obecnství s Bohem, pro něž jsme byli stvořeni.

Věříme, že jsme byli stvořeni k *Božímu obrazu*. Smysl biblického svědectví o tom pochopíme nejspíše tehdy, nebudeme-li v souvislosti s Božím obrazem v člověku myslet na nějaký obraz uměle vytvořený (fotografie, malířské dílo), nýbrž na obraz, který vzniká v zrcadle nebo na hladině vody. Takový obraz se vyznačuje tím, že zmizí, jakmile je zrušena blízkost mezi ním a zobrazovaným předmětem. V tomto smyslu je také člověk Božím obrazem. Pokud je blízko Bohu a v obecnství s ním, Boží obraz v něm je skutečností. Jakmile se však od Boha odtrhne a vzdálí, Boží obraz v něm mizí. Toto zrušení obecnství s Bohem a Božího obrazu v člověku nazýváme *hříchem*. Z tohoto základního hříšného

odvratu od Boha se rodí všechna zkaženost lidského života a všechny tak zvané hříchy.

Náš odpad od Boha a pád do hříchu je líčen v Bibli příběhem Adama a Evy. Vidíme zde, že hřích každého z nás záleží v podlehnutí pokušení být sám sobě bohem, v nedůvěře vůči Bohu a v touze po naprosté nezávislosti. Z odpadu od Boha se rodí neláska, hříšné žádosti, skutky proti Boží vůli a nelidské společenské řády. Nutným důsledkem hříchu je *vyhnání z ráje*, to jest zmaření harmonie, nevinnosti a blaženosti obecenství s Bohem, pro něž jsme stvořeni. Ke hříchu se pojí *vina*, která je důsledkem urážky svatého Boha naším hříchem, odděluje nás od Boží lásky, přivádí nás pod svatý Boží hněv, budí v nás špatné svědomí a žene nás stále dál od Boha. Vinu jednou spáchaného hříchu nemáme již ve své moci. Nemůžeme ji nijak smazat a odčinit. Zůstává skutečností, i když jsme se polepšili. Může ji odčinit a odpustit jen Bůh sám. Teprve smířící obětí Kristovou jsou naše viny smazány a odpuštěny, jestliže v pokání a víře vděčně přijímáme spásu, kterou nám Bůh v Ježíši Kristu nabízí. Tím je v nás také obnoven ztracený Boží obraz. Věříme, že *jsme obnoveni k Božímu obrazu* v Ježíši Kristu, který nás přivedl do obecenství poslušné důvěry a lásky s Bohem.

5. VĚŘÍME V JEŽÍŠE KRISTA

Máme plnou a osvobozující důvěru v Ježíše Krista jako *Spasitele*, v němž Bůh pro nás vše učinil a je s námi k naší spáse. Slovem „Kristus“ vyznáváme, že Ježíš je Duchem svatým obdařený Mesiáš, zaslíbený Spasitel. Vyznáváme ho jako *Božího Syna*, který je současně a nedělitelně naším prvorozeným bratrem i naším Pánem. Přijímáme vděčně milost, že Bůh se stal naším Pánem v našem bratru, aby se nám ve všem kromě hříchu přiblížil, nás se ujal, k poslušnosti důvěry beze strachu nás přivedl a svou láskou na věky spasil. Ježíš Kristus je naším bratrem ve svém *pravém a plném lidství*, a proto i my můžeme být jeho bratřími v údělu budoucí slávy v království Božím. Jeho prvorozenství vzhledem k nám záleží v tom, že Bůh je s ním od počátku jeho pozemského života dokonale sjednocen, abychom i my, vírou do něho vstípeni, v budoucím věku byli s Bohem z jeho milosti dokonale sjednoceni. Ježíš Kristus je náš *Pán* tím, že Bůh v dokonalé jednotě s ním se nám v něm zjevuje, jako Pán nás oslovuje, odpuštěním vin ze hříchu a věčné smrti vytrhuje a k sobě na věky připoutává. O lidském původu Ježíše Krista soudíme, že Ježíš byl synem Josefovým a Mariiným.

Věříme, že v Ježíši Kristu je *spása*. Spasil nás tak, že svou celoživotní obětí dokonanou na kříži pro nás a za nás hříšné trpěl a zemřel, smazav tím naše viny, odvrátil tak od nás Boží odsouzení a zavržení, zbavil naši smrt zla a hrůzy a dal nám sílu s hříchem vítězně zápasit. Zemřev na kříži, nezůstal v moci smrti, nýbrž *byl vzkříšen a oslaven*, je účasten moci a slávy Otcovy a je neviditelně přítomen jako duchovní hlava svému tělu, jímž je jeho církev po celém světě.

Základem naší víry v Ježíšovo vzkříšení není jeho tělesné, hmotné zmrtvýchvstání, nýbrž *duchovní setkání* Vzkříšeného s jeho apoštoly a učedníky. K nám přichází Vzkříšený ve svědectví Písma svatého a v obecenství své Večeře a mocí svého svatého Ducha osvěcuje naši mysl a zapaluje k víře naše srdce. Ze svědectví Nového zákona o Vzkříšeném vyrozumíváme, že evangelní podání o prázdném Ježíšově hrobu a tělesném zmrtvýchvstání není zprávou o historické události, nýbrž obraznou zvěstí o Božím činu skrytém lidskému zraku; o tom, že Bůh nenechal svého Syna ve smrti, nýbrž vzkřísil ho k oslavené duchovní existenci. Vzkříšený je totožný s Ježíšem Nazaretským. I ve své oslavené, nehmotné existenci zůstává celým člověkem v dokonalé jednotě s Bohem, který se v něm zjevil. Zůstává prvo-

rozeným bratrem nás všech (Ř 8, 29), kteří ještě „nejsme doma u Pána“ (2 K 5, 6), ale které on „přitáhne všechny k sobě“ (J 12, 32). Věříme, že vzkříšený a oslavený Kristus je Zastáncem své církve před přísným Božím soudem, že je Otcem dosazen za Pána budoucího věku a je již nyní Pánem svého věřícího lidu a že v něm je k Bohu připoutáno a k věčné slávě předurčeno i lidství naše.

6.

VĚŘÍME V DUCHU SVATÉM

Ve víře poznáváme, že Duch svatý je Bůh sám, který mluvil skrze proroky, zjevil se v Ježíši Kristu, promlouval i skrze naše otce a nyní oživuje srdce svých v obecnství Kristovy církve. Bůh, který se zjevil v minulosti, vstupuje s námi do obecnství v přítomnosti, je nám osobně přítomen a chce přebývat stále v našich srdcích. Mostem, po němž dějinné zjevení vchází do našich srdcí, je svědectví Písma i živé slovo církve na Písmu založené. Jako Duch svatý osvěcuje Bůh naši mysl, abychom Boží slovo chápali, otvírá naše srdce, abychom je přijali, přivlastňuje nám své dílo smíření v Ježíši Kristu,

vlévá do našich srdcí jeho lásku, spojuje nás v jednotu víry a naděje, proměňuje nás pokáním a vírou v dítky Boží, obdařuje nás duchovními dary a posílá nás ke svědectví a službě v díle jeho království.

7.

VĚŘÍME V ŽIVOT VĚČNÝ

Věříme, že skrze víru a lásku jsme již nyní skrytě účastni *věčného života* v Ježíši Kristu a máme i *naději* v plně odhalený věčný život s Kristem v budoucí slávě. S důvěrou a pokorou přijímáme zaslíbení, že ve věčné slávě pomine naše nedokonalé obecenství s Bohem skrze víru, že Boha užíme „tváří v tvář“ (1 K 13, 12) a že „Bůh bude všechno ve všem“ (1 K 15, 28). Tyto novozákonní obrazy vyjadřují i naši křesťanskou naději v dokonalé obecenství Boha se spasenými lidmi ve věčné slávě, dokonalou jednotu Boha a člověka v obecenství. V této víře a naději jdeme vážně a v bázi, nikoliv však se strachem vstříc své jisté smrti, která ukončí náš pozemský život. Ve světle Božího slova se nám smrt jeví jako setkání se svatým Bohem, jehož milosrdenství ponechává naději i tomu, kdo je

od Boha trestán zavržením. Smrt se nám jeví jako ukončení a uzavření časného života ke *konečnému soudu*. Věříme, že život věčný po smrti záleží v novém stvoření a obnovení člověka v duchovní, dovršené a na věky platné podobě. Základní životní vztah každého k Bohu i k bližnímu do okamžiku smrti nabývá po smrti věčného významu a věčné platnosti. Nové stvoření a obnovení člověka po smrti nazýváme *vzkříšením*. Děje se krátce po smrti jako duchovní *obnovení*, *dovršení* a *zvěčnění* našeho pozemského života ukončeného smrtí. Věříme, že o podobě našeho vzkříšeného života rozhodne skutečnost, zda náš pozemský život byl či nebyl přikryt spravedlností Kristovou a zda jsme Krista za svého pozemského života v pokání a víře přijali nebo nepřijali. Věříme, že údělem kajících a v Kristu spasených hříšníků po smrti a vzkříšení je *blaženost v Bohu s Kristem* v obecnství všech spasených, kdežto údělem nekajících a zatvrzelých hříšníků že bude *zoufalství odloučenosti* od Boha i od lidí. Vzkříšení a úděl zesnulých nejsou ovšem přístupny pozemskému zraku. Budou plně zjeveny, s konečnou platností prohlášeny a na věky zpečetěny až na konci věků při *posledním soudu*. Vyznáváme, že před věčným zavržením našeho hříšného života, který by sám ze sebe před svatým Bohem

Hospodinem v žádném případě neobstál, jsme zachraňováni jen obrácením ke Kristu v pokání a víře, dokud je ještě čas. Víme, že lhůta nám k tomu daná končí smrtí. Díky Bohu, že nás v Ježíši Kristu přijal na milost jako svůj spasený lid!

8.

ŽIJEME S KRISTEM VE SVÁTOSTNÉM OBECENSTVÍ

Žijeme s Pánem ve svátostném obcenství. Svátostným jednáním se činně podílíme na milosti Božího slova přítomného skrze slyšení svědectví Písma a svátostné úkony. Totéž Boží slovo, které je *hlášáno* v kázání, je ve svátosti *činně*, *viditelně* a *veřejně* údy církve *přijímáno*, spojujíc nás v uvědomělé obcenství v Kristu.

Křest je svátost první duchovní obrody, v níž Duch svatý přivtěluje křtěnce jednou provždy k Boží církvi a osvojuje mu milost Kristova křtu, kříže a vzkříšení.

Bířmování je svátost, v níž Duch svatý oživuje a utvrzuje víru bířmovance, řádně pokřtěného a vzdělaného v evangeliu, činí z něho uvědomělého

úda Boží církve skrze vyznání víry a slib věrnosti evangeliu a obdařuje ho svými dary i radostí Kristova vyznavače.

Večeře Páně je svátost, v níž je se svou obcí neviditelně přítomen její ukřižovaný, vzkříšený a oslavený Pán, aby ji slovem Písma svatého spravoval, Duchem svým posvěcoval a láskou svou sjednocoval a tak k sobě připoutával k věčnému obecenství v království Božím.

Pokání je svátost, kterou se věřící obec připravuje ke svátosti večeře Páně soukromým zpytováním svědomí, lítostí nad hříchy, smířením s Bohem i s bližními, předsevzetím nového života v Kristu a společnou zpovědí. Jako součást této svátosti je možná také zpověď soukromá.

Manželství je svátost, v níž se muž a žena v lásce navždy spojují a jsou Duchem svatým posvěcováni, aby byli obrazem Božím v Kristu, nástrojem Stvořitele ke vzniku nových lidských bytostí a základem rodiny podle Boží vůle.

Útěcha nemocných je svátost, v níž těžce nemocný je Duchem svatým posilován skrze Boží slovo a modlitbu a utvrzován ve víře v život věčný v Ježíši Kristu.

Svěcení kněžstva je svátost, v níž Boží církev na modlitbách pověřuje službami svého kněžství osoby

způsobilé a v níž Duch svatý jim dává vnitřní povolání ke kněžskému poslání.

Výsledky, k nimž dospěla naše teologie a její výklad Písma svatého, ukazují, že na víře našich sborů, zde stručně vyložené, je třeba stále odpovědněji ve světle Božího slova a pod mocí Kristova Ducha pracovat, ale že nic podstatného nemusí být v ní měněno. Smíme pokorně doufat, že Pán Bůh nám ze své milosti bude své slovo stále zřetelněji otvírat, aby naši víru i službu učinil věrnější a čistší. Přejeme našim sborům, aby tento Zpěvník obohatil, prohloubil a zvroucnil jejich obecenství víry a aby se v nich jeho písňe staly nástrojem stále větší chvály a oslavy Hospodina.

Zdeněk Trtík, 1957

SEZNAM PÍSNÍ

Čís.		str.
121	Aby nás Pán Bůh miloval	253
173	A já jsem šel	329
206	Aj, čas vzácný přišel	385
281	Aj, již se nám den nachýlil	532
223	Aj, růže rozvila se	419
146	Aj, stojím u dveří	287
250	Aleluja, buď pozdraven, náš Spasiteli ..	475
18	Aleluja, nechť sláva, čest	67
198	Amen, Otče, rač to dáti	368
175	Apoštolům bylo dáno	332
269	Až pomine tento svět	514
24	Až potud nám pomáhal	80
53	Beránku Boží, Kriste	140
12	Beránku Boží, spáso má	54
130	Beránku tichý	265
168	Blahoslavený Bože náš	322
8	Bližní-li ti v prchlivosti	46
23	Bliž tobě, Bože můj	78
122	Bohoslužba začíná	254
220	Bohu čest, sláva nejvyšší	414
268	Bože, dej nám svého Ducha	510
192	Bože, jenž jsi Krista nám dal	359
306	Bože, jenž jsi v nebesích	577
42	Bože, jenž ráčils	117

Čís.		str.
113	Bože, jenžs dal život nám	240
193	Bože, Otče svatý, sešli svoje světlo	360
13	Bože, Otče všemohoucí	56
39	Bože, před tvou velebností	110
135	Bože, spáso duše chudé	272
165	Bože, tobě dík a čest	318
133	Bože velký, jehož zákon svatý	268
38	Bože, vylej lásku	108
331	Buď Bohu všechna chvála, čest	615
100	Buď Bůh můj veleben	219
195	Buď Pánu čest	362
131	Buď sláva Bohu na nebi	266
260	Buď tobě sláva	493
150	Bůh, jenž láska	293
37	Bůh je s námi	106
105	Bůh jest můj hrad	226
184	Bůh kdyby při nás nebyl stál	347
253	Bůh náš všemohoucí	480
92	Byla kdys ovečka nešťastná (D)	205
35	Co Bůh lásky rozhodl	102
227	Co se tak svítí v Betlémě	426
216	Čas radosti, veselosti	405
179	Dej duši mé, Pane	339
295	Dej mi, Pane, bdělé srdce	561

Čís.		str.
291	Dej nám moudrost, odvahu	555
183	Dej, Otče milý	346
257	Den přeslavný jest k nám přišel	487
97	Den svítá	214
84	Dobrý Pane Ježíši	194
33	Dobrý Spasiteli náš	98
247	Dokonáno jest	467
263	Duše nám zemdlivá žízní	500
166	Důvěřuj se v Pána	319
203	Ejhle, Hospodin přijde	378
16	Ejhle, oltář	62
204	Hle, přijde Pán, Spasitel náš	380
286	Hleď, Bože lásky	540
249	Hle, vstává slavně Kristus Pán	473
10	Hned v jitře k tobě duši svou	51
151	Hned z rána děkuj	294
57	Hory, doly, stráně	148
304	Hospodin sám národů Bůh	574
141	Hospodin, ten slavný Král	280
333	Hospodine, hodný chvály	620
159	Hospodine, pomiluj nás	308
127	Hospodine, všech věcí Pane	260
125	Hospodine všemohoucí	258
98	Hospodinu dík a chvála	215

Čís.		str.
289	Chval Pána svého písní	551
126	Chvála Bohu na výsosti	259
202	Chvála Otci nebeskému	376
103	Chvalte již Boha silného	223
110	Jak bych neměl s Kristem jíti	234
102	Jak jen se odvděčím	222
45	Jako dítky k Otci svému	124
67	Jako hvězda v temnotě	165
297	Jako jelen, mučen žízní	565
58	Jako prorok mnohý	150
69	Jak přibytky tvé milé jsou	167
205	Jakož o tom proroci	382
162	Jak rozkošné a milé	312
80	Já písní svou	187
170	Já slyšel Ježíše	324
101	Já vím, nač staví víra	220
219	Já vyřizuji od Pána	411
316	Jdu klanět se ti k jeslím sám	591
7	Je pevným hradem Pán Bůh náš	44
335	Jeden Pán, jedna víra	622
65	Jediný Synu	162
243	Jest noc	457
51	Jezu Kriste, Synu Boží	136
20	Jezu Kriste, štědrý kněže	71

Čís.		str.
154	Ježíši krásný	299
284	Ježíš Kristus, božská moudrost	538
252	Ježíš, smrti Přemožitel	479
177	Již Babylon hříchu klesá	336
337	Již objal soumrak zemi	625
270	Již tedy s Bohem jdi	515
310	Již zpěv, prosby, kázání	581
311	Každý den (D)	582
139	Každý den začínám	278
313	Kde je dobrota a láska	586
89	Kdo hledá sobě přítele	201
115	Kdo jsou bratři moji	243
188	Kdo proti nám	353
319	Kdo spatřil jasné hvězdy třpyt (D)	596
55	Kdo v ochraně Nejvyššího	144
164	Kdo za pravdu hoří	316
123	Kdož jste Boží bojovníci	255
279	Když slunce zář	529
275	Když večerní zvony znějí	524
308	Když vycházíme z domu tvého	579
118	Když zřím ten divuplný kříž	248
21	Kéž tě víc miluji	74
124	K horám patřím já vesele	257
225	K nám, svatá noci	422

Čís.		str.
78	K nebesům dnes zalet písni	183
62	K nebesům zření měj	157
157	Král věčný nás požehnej	306
288	Krásná je modrá obloha	550
68	Kriste, jenž jsi smrt podstoupil	166
273	Kriste, jenž jsi světlo	520
82	Kriste, můj Spasiteli	190
239	Kristu Králi, Dárci spásy	452
75	Kristus je má síla i spasení	178
258	Kristus Pán, Král věčné slávy	489
30	Kristus, příklad pokory	92
64	Kristus žije a já v něm	160
328	Kyrie	610
19	Má Pán Ježíš, má mě rád (D)	69
324	Má víra pohlíží	605
56	Malé kapky vody (D)	146
298	Malí chlapci (D)	567
245	Matka pláče, ruce spíná	461
44	Měj chválu našich rtů	122
221	Město svaté, povstaň k chvále	415
140	Miluj Pána Boha svého	279
5	Milý Otče nejdobrotivější	41
2	Minula noční hodina	36
46	Mne zajmi, Pane můj	126

Čís.		str.
106	Moudrosti poklad z nebe	227
190	Můj Pastýř Pán Bůh sám	356
143	My k tobě jdeme, Ježíši	283
66	My milujeme Ježíše	163
210	Narodil se Kristus Pán	394
226	Narodil se nám Spasitel	425
14	Navštiv nás, Kriste	58
327	Neměl krásu	608
233	Nesem vám noviny	438
28	Nezůstaň vázán pouhým snem	88
207	Noci tmavá, ustup zpátky	387
3	Nový den tu, chvála Bohu	38
180	Ó Bože, jenž jsi Pánem nás	341
136	Ó Bože, jenž jsi v nebesích	274
50	Ó Bože, spáso zašlých dob	134
161	Ó Bože, vyslyš nás	310
322	Ó hlavo plná trýzně	602
330	Ó chlapi milí, dcerušky (D)	613
147	Ó jak rád slyším	288
148	Ó jak věrný přítel Ježíš	290
176	Ó Ježíši, ty jsi z vůle Boží	334
241	Ó Ježíši, ty v onu noc	455
160	Ó Králi věků důstojný	309
215	Ó křesťané věrní	403

Čís.		str.
47	Ó láske, jež mne nezradíš	128
305	Ó město Boží, ty jsi štít	576
302	Ó náš milý Bože (D)	572
137	Ó náš milý Bože (D)	276
83	Ó nezůstávej v říši snů	192
81	Ó Pane, který celou zem	189
116	Ó Pane, zůstaň s námi jen	244
197	Ó požehnej nám, Pane	367
262	Ó přijdiž, přijdiž, léto Páně	498
72	Ó sešli pravdu svou	174
54	Ó shlédni, Bože věčný	141
17	Ó svatý Bože	64
321	Ó ty radostný čase vánoční	599
201	Ó ujmi ruku moji	373
185	Ó veď nás, Pane, v slovu svém	349
132	Ó vejdi, Bože	267
156	Ó zůstaň se mnou	304
237	Onen hněvu den se blíží	447
26	Opatruj mě z vysokosti	84
309	Osvobod' nás pravdou	580
264	Otče milý, Pane náš	502
186	Otče náš, kéž dnes dáš	350
282	Otče náš všemohoucí	534
31	Otče všemohoucí	95

Čís.		str.
189	Ovečkou že Páně jsem (D)	354
96	Pána Boha vroucně vzývám	212
95	Pána Krista následovat	210
49	Pán Bůh je přítomen	132
11	Pán Bůh má síla jest	52
152	Pán Bůh se každému	296
278	Pane Bože v nebesích	528
87	Pane, co ti nabídnout	198
301	Pane, dnešek je den chvály	571
294	Pane, dej, ať nás nic už nerozdvojí	560
27	Pane, jenžs mě koupil sobě	86
52	Pane, jenž v jasu vládneš tmám	138
326	Pane, ty jsi hoden chvály	607
22	Pán Ježíš kšaft nám zůstavil	76
6	Pánu všichni prozpěvujte	42
299	Plakal strachem ve studni (D)	568
174	Plesej duše, Bůh je s námi	330
244	Podle kříže plna žalu	459
94	Pod ochranou nejvyššího	208
277	Podvečer tvá čeládka (D)	527
169	Pochválen buď svatý Bůh náš	323
283	Pojď k Spasiteli	535
285	Pojďte, bratří, pojďte spolu	539
231	Pokoj vám a Bohu čest	433

Čís.		str.
312	Pomoz mi, můj Pane	585
9	Posílám vás	48
88	Poslušně k nohám Páně již	199
73	Pospěš, pospěš	175
43	Pospíchejme, bratři, sestry	119
71	Pošli mne, Pane, k bratřím mým	171
91	Po světě bloudí lidský syn (D)	204
93	Povězte, přátelé malí (D)	207
41	Pozdvihni se, duše, z prachu	114
274	Práci denní ukončivše	522
208	Prolomte se, nebesa	388
59	Před mírným zrakem Krista	152
339	Před tebou	628
191	Přej, Bože, pokoje nám všem	358
272	Přeslavný den, v němž Pán přišel	519
266	Přijď, dešti nebeský	505
261	Přijď, ó Duchu přesvatý	496
246	Přístup, duše, v zkroušenosti	464
300	Přišli jsme, ó Ježíši	570
224	Přišlo jsi k nám, Jezulátko	421
167	Rač, Bože, požehnati	321
251	Radujme se všichni nyní	478
111	Radujme se vždy společně	236
271	Rok starý v moře věků	517

Čís.		str.
79	Sám Hospodin jest Pastýř můj	186
292	Samému Bohu sláva, čest	556
155	Shlédni, Bože, z nebes vysokosti	300
85	Skloň se k nám svou milostí	195
128	Sláva Bohu budiž v nebi	262
307	Sláva buď tobě, Bože náš	578
315	Sláva, sláva na výsostech Bohu	590
332	Sláva, sláva! Pán z mrtvých vstal! (D) ..	617
255	Sláva ti, Bože	484
172	Slož, co srdce tísní	327
338	Slunce denní již nám hasne	627
336	Slunce v rose (D)	624
280	Slunce za horu zapadá	531
120	Služebníci, chvalte Boha přesvatého ...	252
153	Slyš, kdo v tiché noční chvíli	297
196	Slyš mě, Bože	366
29	Slyš, Pán Ježíš tebe volá	90
329	Slyšíš zvony? (D)	612
232	Slyšte, slyšte, pastuškové	435
119	Sotva země v jitra zdobě	249
48	Srdce k srdci spěšte spolu	130
181	Stavení překrásné	342
334	Studně nepřevážená	620
138	Svatý Bože lásky plný (D)	277

Čís.		str.
267	Svatý Duchu, rač v nás Pánu	508
107	Svět jsem prošel v jeho kráse	230
178	Svíce mým nohám	337
317	Syn Boží se nám narodil (D)	593
235	Šetř mé bídy	444
117	Šťastně, šťastně tebe zdraví	246
238	Tak těžce sklíčená	450
70	Tebe, Boha, vzýváme	170
15	Tebe, Bože, chválíme	60
60	Tebe, Bože, velebíme	153
25	Těš se v Bohu, duše má	82
211	Tichá noc, svatá noc	396
63	Tobě, ó Pane Ježíši	159
323	Tobě, Pane, patří dík	604
104	To říká ti tvůj sok	224
256	Třetího dne vstal z mrtvých Pán	486
222	Tři mágové od východu	417
112	Tvá církev chce ti díky vzdát	227
163	Tvá, Pane Kriste, věc to jest	314
108	Tvé lásky nehasnoucí zář	231
194	Tvé požehnání	361
40	Tvůrce mocný nebe, země	112
320	Ty, Dítě, jsi Pán	598
199	Ty nás proved', Hospodine	370

Čís.		str.
76	Tys, ó Pane, síla má	180
187	Tys, Pane náš, Ježíši	351
86	Ty víš, Pane	196
90	Učiň mne, Bože, světélkem (D)	202
296	Učiň mne, Pane, nástrojem	563
109	Umdléváš-li	233
340	Už mi oči tíží sen (D)	629
276	Už nám večer padá (D)	526
34	Vděčně zazpívejme	100
36	Ve jméno Krista doufáme	104
209	Velebí duše má svatého Boha	390
318	Velebme vždy s veselím	594
171	Velký Bože, my se ti klaníme	326
142	Velký Bože, Stvořiteli	282
228	Veselé vánoční hody	428
129	Veselme se, věřící	263
99	Ve všem jsi ty	217
74	Ve všem tě zřím	176
77	Vezmi, Pane, život můj	181
1	Věříme v Boha jednoho	32
213	Vítej, Jezu Kriste	400
234	Vítej, milý Jezu Kriste	440
303	Vítězi k počtě zpívejme	573
217	Vizme pacholíčka	406

Čís.		str.
4	V jitřní záři	39
158	Vládce světa, Bože náš	307
230	V půlnoční hodinu	431
144	V ruce tvé, Pane	284
290	V sjití tomto pravme sobě	553
259	Vstalt' jest v této chvíli	491
254	Vstal z hrobu Kristus Spasitel	482
248	Vstal z mrtvých Kristus Spasitel	472
214	Všichni věrní křesťané	402
287	V tebe, Hospodine, doufám	544
240	V ten den	453
242	V tu noc, kdy milý Spasitel	456
134	V tvém jménu shromážděna, Pane	270
61	Vyvyšujme Hospodina	155
182	Vždy přece k Bohu	344
218	Za noci hluboké	408
114	Zástupe Boží, slyš	241
265	Zavítej k nám, Duchu svatý	504
236	Z hlubokosti vysílám	446
32	Z milosti tak hojné	97
145	Znám-li Pána Ježíše	286
229	Zpívala Synu matička	430
149	Zpívejte Bohu píseň svou	292
293	Zpívejte Pánu nové písně	558

Čís.		str.
325	Zůstaňte a bděte	606
314	Zvedněte, brány, svrchků svých	588
212	Zvěstujem vám radost	397
200	Živ dlouho ten	372

OBSAH

Předmluva k vydání z roku 2015	5
Předmluva k vydání z roku 2001	9
 Víra našich sborů	 13
 Písně vhodné pro celý rok	 31
Písně vhodné pro začátek bohoslužeb	251
Písně vhodné pro závěr bohoslužeb	303
Písně adventní	375
Písně vánoční	393
Písně postní	443
Písně velikonoční	471
Písně svatodušní	495
Písně příležitostné	513
 Dodatek	 547
Písně vhodné pro celý rok	549
Písně adventní a vánoční	587

Písně postní	601
Písně velikonoční	611
Písně svatodušní	619
Písně příležitostné	623
 První liturgie CČSH podle patriarchy Karla Farského	631
Druhá liturgie CČSH	647
Odpolední a večerní pobožnost podle Františka Kalouse	663
Responsoría	673
Modlitby	674
 Seznam písní	687

